

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra církevních dějin a literární historie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky prof. PhDr. Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D.

Autor/autorka práce: Bc. Tomáš Řeháček
 Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
 Název práce: První apoštolský nuncius v Praze Clemente Micara a jeho reflexe v dobovém českém tisku v letech 1920-1923
 Vedoucí práce: doc. PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.
 Rozsah práce: 78 včetně titulního listu a příloh

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☐	☐	☒	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☒	☐

Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐		☒	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autor předložené diplomové práce si zvolil zajímavé a nosné téma, které chtěl opřít o kombinaci studia odborné literatury a především tištěných pramenů. Práce žel od počátku naráží na základní metodologické a odborné problémy, počínaje strukturou práce. Dá se akceptovat, že snad příliš prostoru věnuje obecné charakteristice situace církve v českých zemích v počátku první republiky. Ale problém je v dalších částech, kde působení nuncia a další otázky "ilustruje" výpověďmi dobového tisku jako autoritativního zdroje informací, aniž by nám poskytl odpovídající charakteristiku těchto periodik, což je pro jejich výpovědní hodnotu zásadním způsobem určuje, a vůbec s nimi kriticky pracoval.

Na s. 47 nelze napsat, že neměl všechna soudobá periodika, protože jsou "poškozena nebo nejsou k dispozici". Měl by specifikovat, o kterých konkrétně takto vypovídá. Fakticky má daná centrální stěžejní kapitola o nunciu v dobových periodicích pouze 6 stran z DP a týká se reálně pouze dvou československých periodik (Národní politika a Čech) (sic), nemluvě o německém, slovenském či maďarském tisku (jejichž absence by se dala pochopit). Opravdu se Micara neobjevuje v dalších periodicích, například tiskových orgánech sociální demokracie či KSČ?

Čekal bych odpovídající rozdělení pramenů a literatury, tištěné prameny a dobová literatura patří rovněž mezi prameny, nevím, proč má některé položky v seznamu literatury dvakrát. V odkazování provázejí práci nedůslednosti: jednou cituje pramen jako "tamtéž", pak zase plnou citací (s. 23).

Opravdu se dá říci, že se Češi a Slováci v roce 1918 prakticky neznali? Autor by měl přebírat názory historických prací kriticky a reflektovaně. Nejsou tam špatně řaděné odkazy? Na s. 24 se nachází extenzivní citát paměti Kamila Krofty, ale odkaz je na jiné dílo, naopak je Krofta v předchozím odkazu, kde zřejmě měla ta druhá práce.

Navíc řada odkazů nedokládá tvrzení v hlavním textu, nemluvě o problematice dokazování věcí pomocí odkazů na dobový tisk, který je výslovně stranický a to ve všech slova smyslech. Na s. 41 dokládá v odkazu 165 dvě nesouvisející věci a opět je to jen jeden příklad z mnoha. Co je to za formulaci "časem bylo konstatováno"? Kým, kde? Co znamená "časem" a jak "vláda ochladla" vůči Církvi československé, když odkazuje na oficiální a formální církevní odsouzení dva týdny po vzniku nové církve?

Na s. 43 v odkazu 170 dokonce citovaný text vůbec nesouvisí nebo přímo odporuje tvrzení v hlavním textu, kde je na něj odkazováno.

Práce obsahuje nesmyslná nadbytečná zdvojení, například o návštěvě nuncia a Micary v březnu 1919 se prakticky identicky píše na s. 22 a znovu na s. 24. Stejně tak se informace o tom, že nuncius převyšuje místní hierarchii výjma kardinálů opakuje na s. 25 a 26, což rozhodně nevypovídá o dobré redakční práci autora a takových zdvojení se tam žel najde mnoho (s. 38, 39).

Nachází se tam řada stylisticky podivných obrátů "propůjčovat důvěru", kterými chce autor ozvláštňit svůj text. Problematičtější je řada výpovědí, kde schází základní konzistence argumentace? Jak z faktu, že nuncius zažil početný zástup biřmovanců v Chebu (což se mu mohlo snadno přihodit v řadě jazykově českých regionů třeba na Moravě), plyne tento závěr: "Z této jeho zkušenosti zřejmě vycházejí pozdější tvrzení, že apoštolský nuncius českým Němcům nadržuje" (s. 51)?

Zbytečným se jeví exkurz o Masarykově vztahu k náboženství, ke kterému je (když už to chce pojednat) k dispozici mnohem větší soubor literatury. Navíc celá kapitola, stejně jako řada dalších, spíše připomíná neústrojně, mechanicky řazené výpisky než soustavný, logicky uspořádaný odborný text.

Práce v dané podobě představuje slibný polotovár, který se nachází na hraně mezi textem, který má být vrácen k dopracování, a textem, který lze hraničně ještě obhájit. Výsledek ponechávám na zhodnocení příslušné komise na základě obhajoby. Autor jistě věnoval práci chvalitebně mnoho času a úsilí, shromáždil dosti zajímavý materiál. Výsledek v dané podobě žel neodpovídá jeho úsilí.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Opravdu lze v práci bez kritické distance nebo zmínění provenience daného výroku v odborném textu uvést, že české země byly převážně protestantské a Slovensko katolické? Opravdu lze popsat poměry v českých zemích těmito slovy "byl poslán působit do nábožensky chladných Čech v poválečné době, která zakalila pohled obyvatel téměř na vše lhostejností, deziluzí a cynismem"? Nebylo tam například poměrně dost idealismu a nadšení z budování nové republiky a samostatnosti? Lze mluvit i o náboženské chladnosti, když probíhá tolik zápasů ideového a náboženského charakteru?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 18.12.2022

Podpis: